

stede; det er ganske vist min og de øvrige Forslagsstilleres Mening, at Forfatningen for Fællesanliggenderne skal udfomme sam tidigt med den nye, forandrede Grundlov; men vi have i vort Forslag tilspøiet, at Fællesforfatningen, der saaledes skal udfomme sam tidigt med den forandrede Grundlov for Danmark, skulde være bekendt for den Rigsdag, der tager den endelige Beslutning om den forandrede Grundlov, før end denne Beslutning tages. Jeg troer ikke, at der egentlig er noget Forslag, deri ogsaa indbefattet Regjeringens Udcast, som har nogen anden Tanke end den, at Forandringen maa ske sam tidigt, saaledes at man fik den nye, forandrede Grundlov for Kongeriget Danmarks særlige Anliggender til at virke indenfor det begrænsede og snevrere Omraade, paa samme Tid som Heelstatsforfatningen kom til at virke med Hensyn til Alt, hvad der var udelukket fra dette Omraade; jeg troer ikke, at noget Forslag er gaaet i en anden Retning. Det er vel under Forhandlingerne idag blevet fremhævet af Udvalgets Ordførere, at der ikke kunde være Noget imod, „at vor Grundlov vedblev at bestaa uforandret, efterat Fællesforfatningen var kommen frem“. Jeg tilstaaer, at, hvad der med Hensyn hertil af ham blev yttret, har jeg ikke let kunnet forstaae, og jeg kan ikke engang troe, at det kan have været den ærede Ordførers alvorlige Mening, at man skulde tænke paa at gaae ind paa en saadan Tilstand, hvor den nyfæbte Forfatning og den dertilhørende Repræsentation ikke skulde komme til at betyde Andet eller Mere, end at dens Virksomhed skulde gaae ud paa at tilveiebringe Forslag, der skulde have Sanction af den danske Rigsdag. Der er mig noget saa forkeert i denne hele Betragtning, at jeg ikke kan troe, at det har været hans alvorlige Mening (Ordføreren: Jo!). Ja, saa er det altsaa blot en Forskjellighed i Opfattelsen. Jeg har imidlertid ikke hørt den ærede Rigsdagsmand anføre nogen anden Grund for en saadan Tilstand, end „at den omtrent vilde blive ligesaa god som den nærværende Tilstand“, men den anseer jeg for den allersletteste (Ordføreren: Jeg sagde ogsaa, at det var en slet Tilstand). Ja, jeg antager, at det vil

indrømmes, at Rigsdagen bestræber sig meget for, gjør betydelige Opoffrelser og Anstregelser for at bringe os ind i en ny Tingenes Tilstand igjennem en Heelstatsforfatning; men, dersom vi ikke skulde opnaae Andet ved den end det, vi allerede have haft i et Par Aar, saa forekommer det mig, at det ikke er Umagen værd at gjøre nogen Anstregelse derfor.

Den anden Grundring, som blev fremført af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) imod det under Nr. 44 stillede Forslag, var derimod en væsentlig, og jeg troer endogsaa, at den er udgaaet af en noget forskjellig Opfattelse af Situationen. Han bemærkede nemlig, at, naar vi gif ind paa dette Forslag, vilde man, naar den endelige Afgjorelse skulde gaae for sig, bringe den da sammentrædende Rigsdag under et Tryk med Hensyn til Afgjorelsen. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 3die Valgfreds (Barfod), som ikke længere er her tilstede, udførte denne Tanke noget videre og i et stærkere Billede ved at sige, at man derved vilde „spænde den sidste Rigsdag paa Pinebanken“. Jeg troer nu rigtignok, at dette Udtryk var ligesaa overdrevet og utilforlabeligt, som naar han — som en Modsetning til denne ulykkelige Rigsdags Stilling — betegnede vor Tilstand saaledes: at vi i al Ro og Mag forhandlede denne Sag. Jeg troer ikke, at man paa nogen Maade kan bruge saa stærke Udtryk om disse Forhold, idet jeg dog gjerne vil indrømme, at den omhandlede Rigsdag ganske vist vil komme til at varetage sin Gjerning under et Tryk. Men jeg opfatter det Spørgsmaal: Hvad skulle vi gjøre for at frigjøre den for dette Tryk? Og jeg vil dertil søie det Spørgsmaal: Ere vi da frie for Tryk? Der er vist Ingen, som mener, at vi, for selv at komme paa den beqvemteste Maade ud af denne Tilstand, skulde forsøge paa at lægge Trykket paa vore Efterkommere; men jeg troer ogsaa, at man med Villighed vil kunne indrømme, at vi have haft Tryk nok for vort Bedkommende. Der er altsaa ikke Spørgsmaal om at befrie os selv for Tryk, og jeg troer ogsaa, at man maa sige, at der virkelig, hvis man gif ind paa